

ПАРАЛЕЛІ

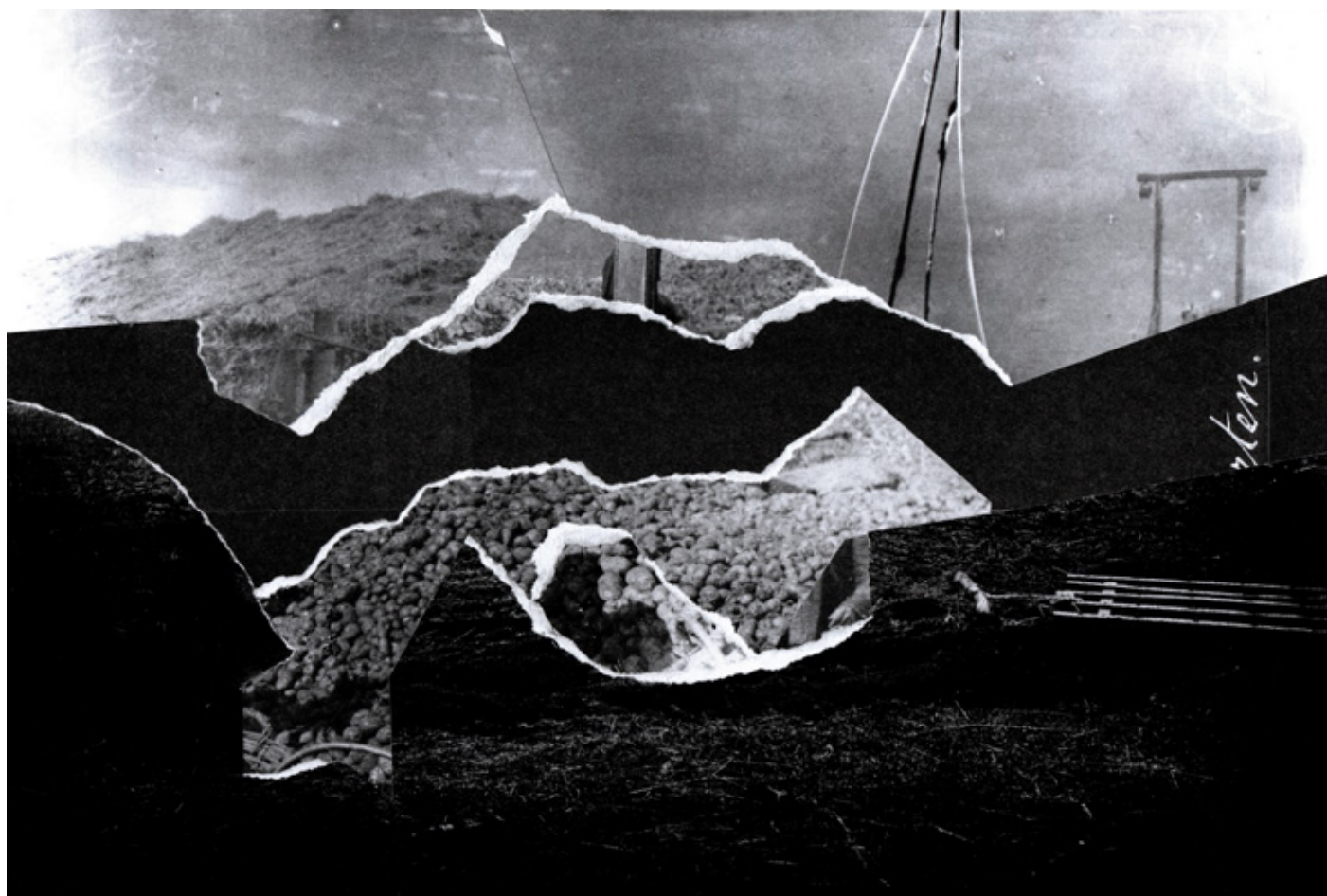
ПРОЄКТ ДО ДНЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

ОПИСИ ДО ВИСТАВКИ

Музей
Голодомору

CUTOUT

МІЖ ПРІРВОЮ ТА НАСИПОМ, 2022

Автор: НАТАЛІЯ ОХМАН

Вид: Аналоговий колаж та анімація

Голодомор (1932—1933) — це період зламу часу, надколотого психологічно-травматичними та політичними репресіями, організованими керівництвом ВКП(б) та урядом СРСР. Період, що утворив прірви та насипи мільйонів загиблих у сільській місцевості в різних регіонах України.

У 2022 році ми стаємо свідками злочинів, які продовжує чинити росія проти населення України. Зброя руйнує життєво важливу інфраструктуру, знищує гуманітарну допомогу та зернові культури, ферми. В соціальних мережах та ЗМІ публікують інформацію про зруйновані будинки та знайдені масові поховання в Бучі, Ірпені, Маріуполі, Ізюмі.

Колаж «Між простором та насипом» є інтуїтивним аналізом паралельних подій у зрізі Голодомору та вторгнення росії в Україну від 24 лютого 2022 року. Символічним елементом у роботі — утворений певний елемент розлому простору між небом

та землею. Основою якого стала копія паспорту інженера Александра Вінербергера, на фото якого було зафіксовано масове поховання від голоду на Харківщині.

У співпраці з мисткинею Аннет Сагаль ми анімували цей колаж, додавши відео з масового обстрілу 10.10.2022, де вибух ракети відбувається біля Скляного мосту в центрі Києва. Ракета не влучила в ціль, а міст міцно стоїть як символ стійкості України.

ПРОПАГАНДА КРИЗЬ ЧАСИ ТА ВІДСТАНЬ 1, 2022

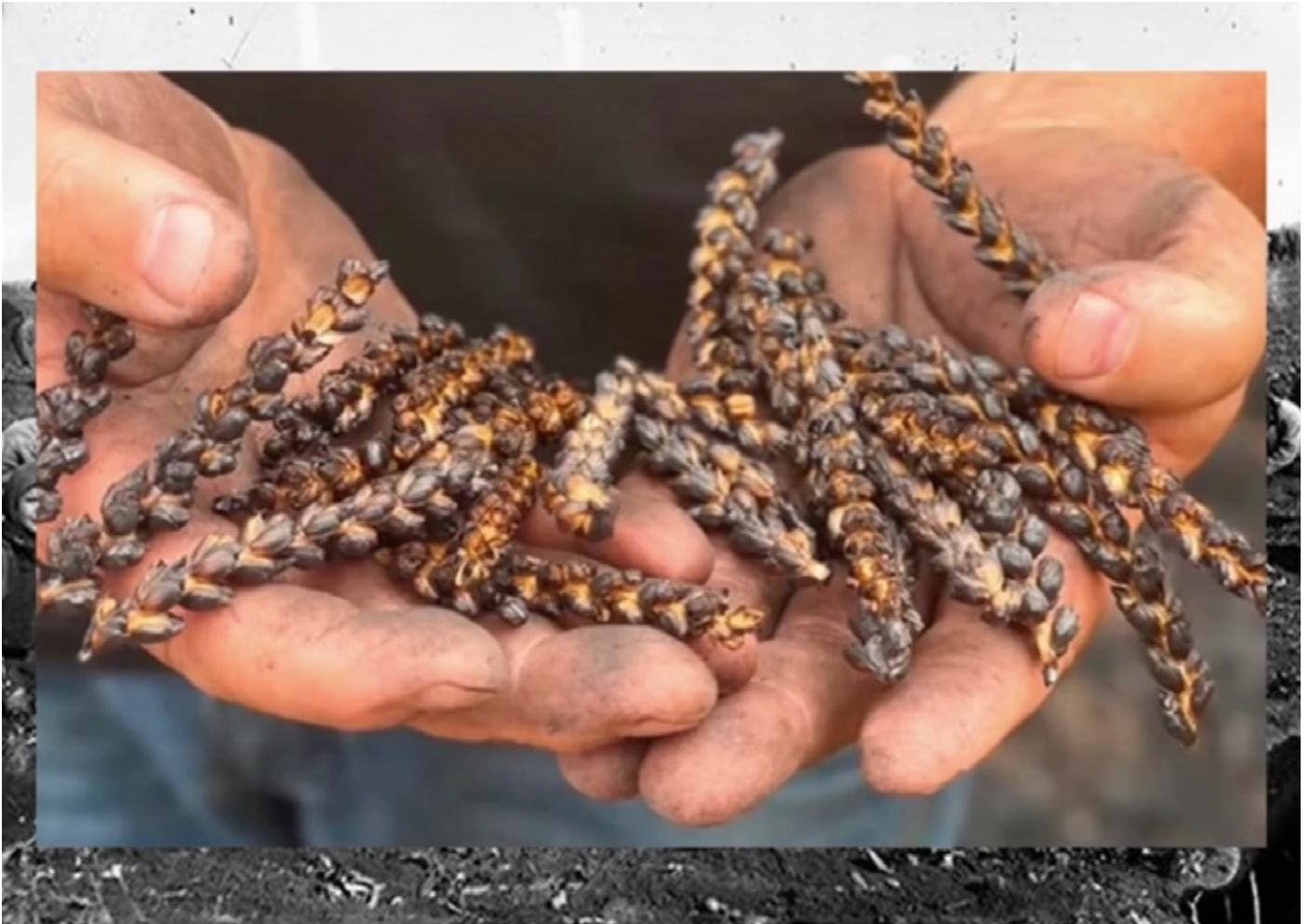
ПРОПАГАНДА КРИЗЬ ЧАСИ ТА ВІДСТАНЬ 2, 2022

Автор: КАТЯ СИТА

Вид: Аналоговий колаж

Вже не вперше український народ страждає від російської пропаганди і наслідки дуже глобальні... В роки Голодомору 1932—1933 років світ не хотів і не міг чути біль, від якого страждала Україна. Як приклад, на іншій частині світу, в Мексиці, так боялися капіталістичної політики, що романтизували комунізм... Це можна побачити по роботах митців того часу, таких як Дієго Рів'єро і Фріда Кало, які активно підтримували комуністів і їхню діяльність, не знаючи суті та жахить, які ті провадили з українським народом. Тому хочеться відобразити цю драму і жорстоку абсурдність у розбитому викривленому дзеркалі, яке показує трагедію українців з архівних фотографій Музею Голодомору та популярних робіт тих років Фріди

Кало — «Автопортрет вздовж лінії кордону між Мексикою та Сполученими Штатами» 1932 року, «Тут висить моє зелене плаття» 1933 року. Щоб підкреслити, що, не дивлячись на драму нашого народу, життя йшло і культурне теж — колажі виконані в супрематизмі, популярному стилі тих часів на території Європи та росії.

СПАЛЕНИЙ ХЛІБ, 2022

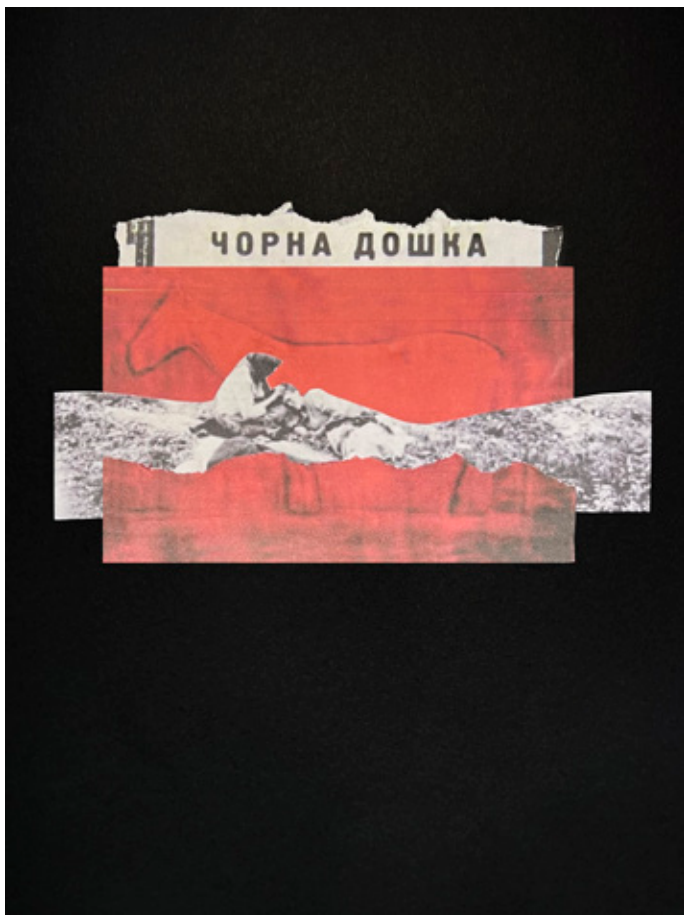
Автор: ЯРОСЛАВА ШКОЛЬНА

Вид: Колажна анімація

Тема проєкту дуже прозора і жорстка, і працювати з нею було досить важко. Я звикла працювати з неоднозначністю зображення, з асоціаціями, які виникають з цієї неоднозначності.

Але тут немає ніякої неоднозначності, лише чорно-білий світ, в якому жорстокість породжує страждання у віковій спіралі.

Тому я обрала методом роботи для проєкту «Паралелі» просте співставлення рифмованих фото «тоді» і «зараз», коли документальні підписи до фото в рази промовистіші за будь що, що я можу вигадати, а паралелі людського горя не потребують додаткових пояснень.

ЧОРНА ДОШКА, 2022

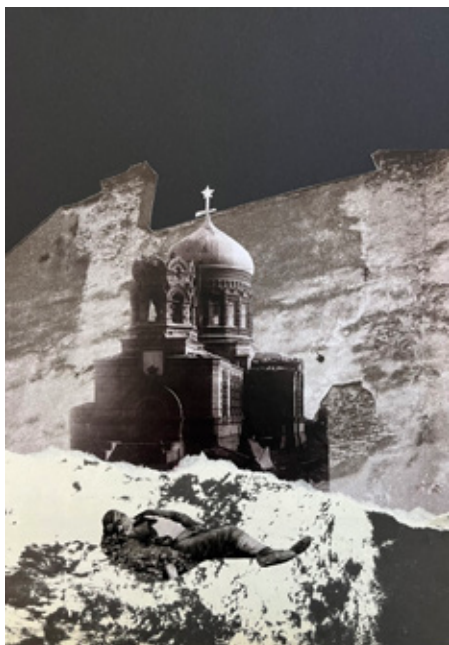
Автор: ВАЛЕРІЯ МІРОШНІКОВА

Вид: Аналоговий колаж

Матеріали: репродукція картини Анатолія Криволапа «Кінь. Вечір», копія фотографій з газети

«Чорна дошка» — назва одного з репресивних заходів партійно-радянської влади під час Голодомору 1932—1933 років в УСРР, пов'язана з запровадженням адміністративних, судових репресій, штрафних санкцій, каральних акцій, виселень та депортацій тощо.

У списки «чорної дошки» потрапила майже кожна область в Україні. До таких заходів удався комуністично-радянський режим, щоб остаточно приборкати вільного селянина, позбавити його будь-якої власності, перетворити на найманого працівника, якому взагалі можна було не платити грошей, запровадити систему новітнього колгоспного кріпацтва.

ТРИПТИХ «ЗНИЩЕННЯ», 2022

Автор: АНГЕЛІНА ДАЦЮК

Вид: Аналоговий колаж

У триптиху «Знищення» протиставляються, порівнюються і накладаються два різні проміжки часу в історії України — Голодомор 1932—1933 років і війна тепер. Ідея роботи полягає у висвітленні подій минулого сторіччя і наших часів, нагадуванні про жорстокі й антилюдські злочини радянського уряду тоді і порівняння їх зі злочинами сучасної російської федерації проти українців тепер, щоб завжди пам'ятати і передавати з покоління в покоління згадки про всіх жертв і винуватців цього багатовікового лиха.

Ліва частина триптиху показує глядачу події 20—30-х років минулого століття, а саме — смерть від голоду, знищення сакральної спадщини, викрадення культурних цінностей — на колажі зображений момент руйнування церковної дзвіниці у Макіївці на Донеччині у 1929 році. Померлий чоловік, розташований на передньому плані, ніби розчиняється у просторі, фактура його одягу, місця, де він лежить, і архітектура на задньому плані схожі. Також ця частина є протиставленням третьому колажу, де зображена сучасність — знищений будинок у Маріуполі й чоловік на велосипеді, застрелений у Бучі навесні 2022 року. Центральна частина увіковічнює наслідки злочинів росії: саме тому посередині

зображена схудла, зморена голодом дівчинка з Харкова 1933 року, ніби розп'ята на хресті, як символ «розп'яття» українського народу; хрести на місці масових поховань в Ізюмі, що символізують смерть, що несе за собою Росія і люди, котрі знаходять жертв або є свідками масових злочинів, щоб розслідувати, архівувати і фільмувати все це для правосуддя і нащадків.

ДІМ, 2022

Автор: МАРІЯ ШАПРАНОВА

Вид: Колажна анімація

У роботі проводиться паралель між домашнім побутом українців минулого і майбутнього. Використане фото пошкодженого внаслідок ракетних обстрілів будинку в Києві. Ефект зйомки на камеру відсилає до того факту, що геноцид проти українського народу в минулому був ретельно прихованим від зовнішнього світу, а сьогодення за рахунок технологічного розвитку транслюється на весь світ щоденно.

ЗНИКНЕННЯ ДУШІ, 2022

Автор: МАРИНА СІЛЯКОВА

Вид: Аналоговий колаж

Примусова і репресивна для селян політика хлібозаготівлі, яку провадила комуністична влада у 1932—1933 роках, призвела до страшних цифр загиблих. Інститут демографії називає цифру в 3,9 мільйона людей. У роботі я показала переміщення і зникнення душі тварини на небесах. На жаль, у ці часи була високою надсмертність і підстав для життя просто не існувало. Тому більшість українців у роботі перебувають саме на небесах.

Зараз триває 9 місяць війни в Україні й історії 30-х років, про які ми читали в книжках, відбуваються на наших очах. Російська агресія триває і продовжує знищувати все живе в Україні усіма можливими терористичними способами.

ВТРАТА, 2022

Автор: МАРИНА СІЛЯКОВА

Вид: Аналоговий колаж

У колажі я представила знищений образ українського фермера 1932—1933 років, кожен з яких мав у собі частину незалежності, культурної ідентичності України.

Ніхто не міг собі уявити, що історія повторюється знову. Фермерські господарства постраждали внаслідок повномасштабної війни з 24 лютого 2022 року, були зруйновані, деякі з них досі перебувають під окупацією або ж змушені призупинити роботу. Росіяни прицільно нищать ферми впродовж цієї війни. На окупованих територіях росіяни змушували виробників віддавати їм зерно за безцінь. Якщо фермер не погоджувався це робити, росіяни відбирали просто його як нічиє.

За словами першого заступника міністра аграрної політики та продовольства України Тараса Висоцького, внаслідок російської війни уже

знищено 15% усього тваринництва в Україні і не відомо, скільки це ще буде тривати.

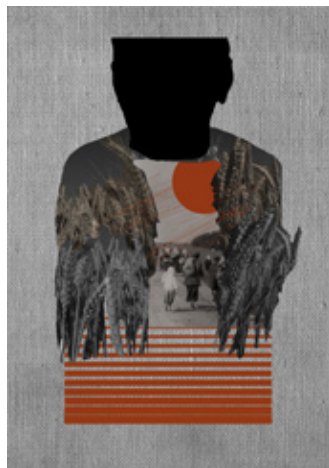
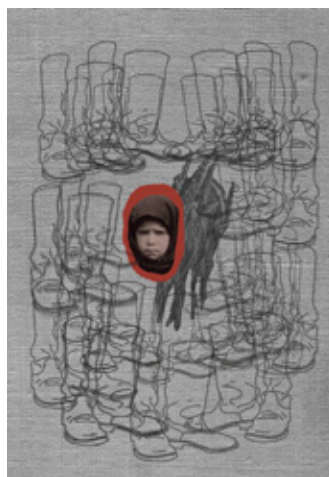
ХОВАТИ ЗАБОРОНЕНО, 2022

Автор: ЄВА ГОЛЬЦ

Вид: Колажна анімація

Колажна анімація на основі архівних фотографій. Протиставлення дитини і повітряної кульки говорить нам, що вони обидві дуже легкі. От тільки повітряна кулька має бути майже невагомою, а дитина повинна важити значно більше, ніж на фотографії. Також повітряна кулька нагадує за своєю формою живіт людини, яка через голод їсть рослини, не призначені для харчування.

Останній кадр «Здесь категорически воспрещается производить похороны» ще раз нагадує нам про цинізм радянської влади, яка насильно відбирала зерно у людей. Через це селяни гинули з голоду, а їх забороняли ховати.

ЧОРНЕ БЕЗХЛІБ'Я, 2022 ШЛЯХ В ОТОЧЕННІ

Автор: КАТЯ ЛІСОВА

Серія: «Між червоними лініями»

Вид: Цифровий колаж

Серія колажів «Між червоними лініями» створена спеціально для проєкту «Паралелі» та оповідає про спланований радянською владою геноцид — винищення українців шляхом штучно створеного голоду в першій половині XX століття (1921—1923, 1932—1933, 1946—1947).

У результаті Голодомору сталінський режим знищив 3,9 мільйона українців, більшість загиблих — селяни. Найуразливішими жертвами були діти.

Ця цифра жахає, адже навіть у період німецької окупації часів Другої світової війни смертність в українських селах була втричі меншою.

Головними методами створення штучного голоду була конфіскація у селян врожаю зернових та усіх інших продуктів харчування, мільйони людей було фізично заблоковано в межах території Голодомору.

Історичні факти геноциду українців лягли в основу колажної серії, композиції, насичені асоціативними символами, включають документальні свідчення — фрагменти архівних світлин із зібрання Музею Голодомору, створюючи образи страшної катастрофи, ініційованої радянською владою.

ЛОЖКА, 2022

Автор: АННА КУЗНЕЦОВА

Вид: Цифровий колаж

Задля більшої ефективності советська пропаганда прагнула до масштабування, використовуючи культуру та мистецтво.

Нерідко позичаючи імперіалістичні вірші, пісні, ілюстрації із фашистської Німеччини.

Один із яскравих прикладів нашого часу: в 2011 році газета «Коммунист Крыма» надрукувала вірш «Ах, какая была держава», який прославляв Третій рейх. Але комуністи прибрали з вірша останні рядки і назвали його «Я хочу в СССР», при цьому весь націонал-соціалістичний пафос зберігся.

Своїми колажами я хотіла показати історію про те, як «совок» став тим злом, з яким мав боротися.

Або «якби советська пропаганда показувала та говорила правду про те, що вона насправді робила і робить в Україні».

ПШЕНИЦЯ, 2022

Автор: ЛІЯ АДАМ

Вид: Колажна анімація

Робота «Ракета «Пшениця» була створена під враженням від схожості дій росії в часи Голодомору і сьогодення. Інструменти насильства відрізняються, а намір один — пригнічення та винищення нації з метою заволодіти нашою землею.

Цей анімований колаж про ракету, яка забирає пшеницю, про смерть людей — це відголоски минулого і крик сьогодення.

ПОШУК, 2022

Автор: ВАЛЕРІЯ БОЙКО

Вид: Цифровий колаж

Люди через голод були змушені залишати свої рідні села і переміщатися до міст, сподіваючись відшукати там їжу. Для більшості з них це був останній похід.

СТОГІН ВУЛИЦЬ, 2022

Автор: ВАЛЕРІЯ БОЙКО

Вид: Цифровий колаж

Люди, знесилені від голоду, вмирали болісною смертю просто на вулицях.

ХЛІБ — ДЕРЖАВІ, ГОЛОД — ЛЮДЯМ, 2022

Автор: ВАЛЕРІЯ БОЙКО

Вид: Цифровий колаж

Комуністичний режим насильно відбирав у українських селян усі харчові запаси, що прирікало мільйони людей на неминучу голодну смерть.

КОЛОСОК, 2022

Автор: ВАЛЕРІЯ МІРОШНІКОВА

Вид: Stop-motion колаж

Постанова ЦВК й РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та зміцнення суспільної (соціалістичної) власності» від 7 серпня 1932 року.

Закон, який фактично позбавляв українців права на їжу, а тих, хто наважувався збирати на колгоспних полях бодай кілька колосків, оголошували «ворогами народу». Боротьбу з ними вважали пріоритетним обов'язком органів радянської влади. Передбачалися такі «заходи судової репресії»: за розкрадання вантажів на залізничному і водному транспорті — розстріл із конфіскацією всього майна, за наявності пом'якшуючих обставин — позбавлення волі на термін не менше 10 років із конфіскацією; за розкрадання колгоспного і кооперативного майна (врожай на полях, суспільні запаси, худоба, кооперативні склади і магазини) — аналогічне покарання; за застосування і пропаганду насильства і погроз щодо колгоспників з метою

примусити вийти з колгоспу — позбавлення волі на термін від 5 до 10 років із ув'язненням у концентраційному таборі.

ГЕНОЦИД, 2022

Автор: ГАННА ДЕНИСЕНКО

Вид: Цифровий колаж

Метою роботи є співставлення факту геноциду українського народу під час Голодомору 1933 року та під час окупації російською армією міста Бучі на Київщині в 2022 році.

ЕВАКУАЦІЯ, 2022

Автор: ГАННА ДЕНИСЕНКО

Вид: Цифровий колаж

Метою роботи є співставлення факту геноциду українського народу під час Голодомору 1933 року та під час окупації російською армією міста Бучі на Київщині в 2022 році.

ХЛІБ, 2022

Автор: АННЕТ САГАЛЬ | THE MOMENT
COLLAGE

Вид: Колажна анімація

Радянська влада приходила у домівки українських селян, вилучаючи всі харчі. Вони били жінок, тому що ті намагалися виколупати з бруду й пилу останнє зерно, що трошки розсипалось на підлозі.

У 2022 році російські окупанти спалюють зернові поля та обстрілюють автівки з мирними жителями, які їдуть дістати собі трохи їжі, аби вижити. Так, на очах у дідуся загинула десятирічна онука. Це лише один випадок із тисяч, які сталися на цій війні.

СМЕРТЬ, 2022 ЗЕМЛЯ ДІТИ

Автор: ОЛЕКСАНДРА КУЛІКОВСЬКА

Серія: «Століттями» (4 роботи)

Вид: Аналоговий колаж

Ця серія колажів була створена з метою порівняти геноциди минулого століття з теперішнім, і нагадати, що наш народ вже не вперше переживає жорстокий геноцид з боку росії (в усіх її історичних обличчях).

У колажах були застосовані монохромні ілюстрації про Голодомор та кольорові зображення, що були створені різними авторами під час війни в

2022 році. Цей ілюстративний прийом допомагає зрозуміти, наскільки такими ж залишилися прийоми росії з пригнічення і вбивства України.

І про це нам потрібно активно пам'ятати та говорити якомога більше. Так нас почують і побачать, що завадить імперії писати історію за нас.

ДІМ

Автор: ОЛЕКСАНДРА КУЛІКОВСЬКА

Серія: «Століттями», 2022

Вид: Аналоговий колаж

Ця серія колажів була створена з метою порівняти геноциди минулого століття з теперішнім, і нагадати, що наш народ вже не вперше переживає жорстокий геноцид з боку росії (в усіх її історичних обличчях).

У колажах були застосовані монохромні ілюстрації про Голодомор та кольорові зображення, що були створені різними авторами під час війни в 2022 році. Цей ілюстративний прийом допомагає зрозуміти, наскільки такими ж залишилися прийоми росії з пригнічення і вбивства України.

І про це нам потрібно активно пам'ятати та говорити якомога більше. Так нас почують і побачать, що завадить імперії писати історію за нас.

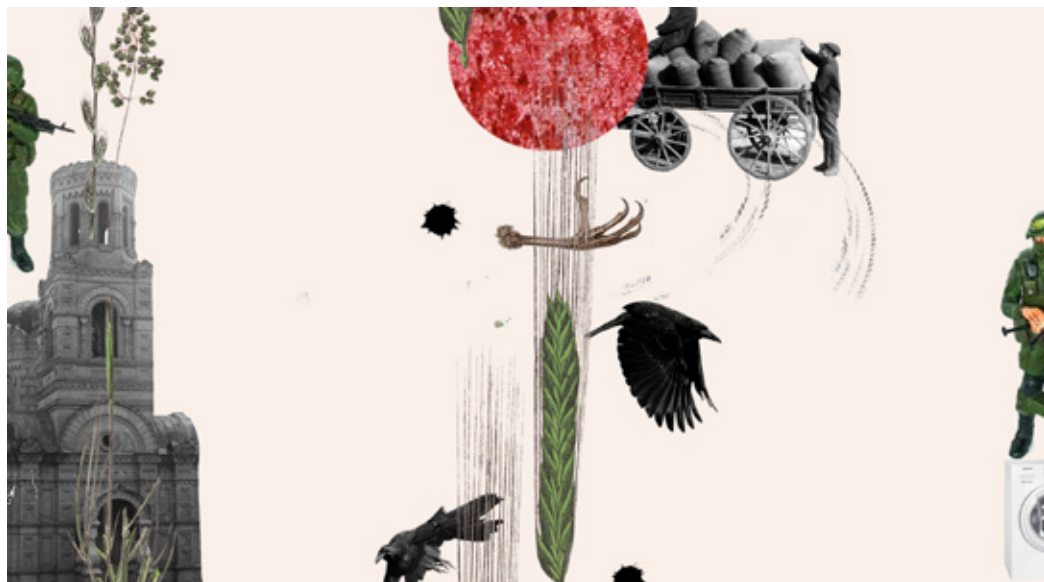
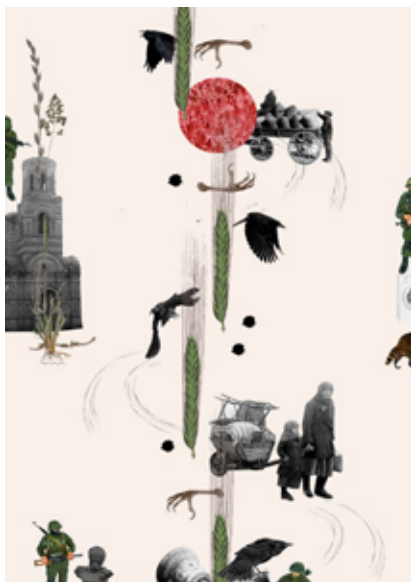

БЕЗ НАЗВИ, 2022

Автор: ВІКА ОСТРЕНКО

Вид: Аналоговий колаж

Українську націю не вперше намагається знищити росія. Йдеться не лише про етнічних українців. Це сплановане насильство над людьми, які є носіями української національної ідентичності. При цьому багато з них є етнічними татарами, євреями, грузинами та росіянами.

ПТАХИ МОГО МІСТА, 2022

Автор: ІРИНА ТАТАРЕНКО

Вид: Цифровий колаж

У мене було дуже щасливе дитинство. Щоліта батьки відвозили мене на Сумщину, у маленьке селище Малий Бобрик. Там були гребля, сушня, занедбаний яблуневий сад і ліс, в якому жили, звичайно, таємничі химери. Та найстрашніша лякачка стосувалася старого будинку з побитими вікнами на Крутій горі посеред села. Бо там колись жила... люджерка. Я в дитинстві мало занурювалася в контекст подій. Потім я пішла в школу. Коли я навчалась в школі, чи не кожного року для кожного класу оновлювалися підручники — з літератури, історії тощо. Я навчалась у незалежній Україні. Коли суспільство отримало досвід до засекречених документів. Зокрема, документів, які викривали Голодомор 1932—1933 років. Мені закарбувався в пам'яті фільм «Голод 33». Я мала надто багато запитань, на які не могла отримати відповідь. Із своїми запитаннями я звернулася до моїх родичів — бабусь з Сумщини. Це були жакливі розповіді. Про людей, які були поховані просто на городі до того самого занедбаного яблуневого садка. Про моїх родичів, які померли. Й зокрема, про «люджерку» — жінку, яка втратила розум й вбила своїх дітей, щоб зварити юшку.

Тоді на уроках історії мене вразив репресивний радянський закон «про п'ять колосків». (Закон

передбачав як судову репресію за розкрадене колгоспне й кооперативне майно «розстріл з конфіскацією всього майна і з заміною за пом'якшувальних обставин позбавленням свободи на щонайменше 10 років з конфіскацією всього майна».) Моя бабуся розповідала, що людей, які збирали гнилу картоплю на колгоспних полях та колоски пшениці, ловили. Спіймані дорослі не поверталися додому. Їх засуджували до розстрілу. Тому ідея моєї роботи — згадка про цей жорстокий репресивний закон. Люди, які звозять мішки з відібраним у селян хлібом, ховаються за «кривавим» світилом, яким на той час був товариш сталін.

З 1931 до 1940 років по цьому закону засуджено 182 173 особи. 1, 8, 2, 7, 3 — цих цифр я намагалася дотримуватися, збираючи колаж.

Але ті самі колоски — це й ракети, які зараз летять на нас. Й намагаються вбити нас, нашу державність, нашу культуру.

Чому назва про птахів? Тому що під час обстрілів Києва я бачу, як вони зграями полохливо здіймаються в небо. Розносять погані новини. Разом з лисичками, вони допоможуть зробити наш чорнозем ще більш родючим. Ворог поляже в землю. Жито та пшениця заколосяться.

НЕМАЄ ЗЕРНА Є ЗЕРНО, 2022

Автор: МІЛА ЧЕПРАСОВА

Вид: Колажна анімація

У 1920-х роках руками своїх підданих і місцевих колаборантів Сталін створив штучний голод в Україні. Люди пухли і помирали від голоду. Довго, в муках зникали слідом за мішками з зерном.

Цілеспрямоване знищення. Зараз «на росії» продовжують традицію своїх предків, нищать один одного і все, до чого торкаються. Але українці знову й знову відкидають російську навалу зі своїх територій. Відроджуються і вміло володарюють на своїй землі.

ГОЛОД, 2022

Автор: ГАННА РУСЯВА

Вид: Цифровий колаж

СРСР офіційно заперечував Голодомор 1932—1933 років, переконавши міжнародну громадськість «не бачити» масового вбивства українців.

Пропаганда, підкупи журналістів, замовчування, — сьогодні росія використовує ті ж самі методи.

З першого дня повномасштабного вторгнення Україна бореться ще на одному фронті — інформаційному.

Тепер завдяки МЗС, медійникам, пересічним громадянам суспільство має можливість дізнатися про злочинні дії росії на території незалежної України.

Світ бачить.

ПАРАЛЕЛІ, 2022

Автор: ГАННА РУСЯВА

Вид: Цифровий колаж

Радянський Союз створив умови, несумісні з життям. Об'єктом геноциду була частина української національної групи, кістяк нації — селянство, що становило абсолютну більшість населення УСРР. Було встановлено надмірні хлібозаготівельні плани, задіяно насильне вилучення зерна, кордони блокували при спробі врятуватися від голоду. Головним методом хлібозаготівель стали криваві репресії.

У 2022 році росія здійснює злочини, які можна сміливо назвати геноцидом: бомбардування житлових районів і гуманітарних колон, масові вбивства в Ірпені, Бучі, Ізюмі, Маріуполі, росіяни викрадають зерно з українських портів.

П'ЯТЬ КОЛОСКІВ, 2022

Автор: ГАННА РУСЯВА

Вид: Цифровий колаж

7 серпня 1932 року було ухвалено закон «про п'ять колосків», що передбачав за розкрадання колгоспного майна конфіскацію та розстріл на місці.

Внаслідок злочинної політики «колективізації», яка почалася наприкінці 1920-х, людей позбавили права власності на землю. Паралельно розкручувався маховик так званого «розкуркулення», спрямованого на знищення всіх, хто саботував вступ до колгоспів. За кілька років колгоспників перетворили на рабів у найгірших традиціях кріпосного права, що, зрештою, завершилося Голодомором-геноцидом 1932—1933 років.

Внаслідок Голодомору померло та не народилося 1,6 млн дітей.

В Україні внаслідок повномасштабної збройної агресії російської федерації у 2022 році постраждали тисячі дітей.

МОГИЛА, 2022

Автор: ОЛЕНА УШАКОВА

Вид: Колажна анімація

У братських могилах заморені голодом українці лежали у 1932—1933 роках, лежать і зараз, під час російсько-української війни, закатовані росіянами. Могила — це не лише останній сховок для тіл, але й для зерна. Так, мене дуже вразила історія про селян, які переховували зерно у свіжих могилах, щоб його не знайшли та не конфіскували.

ВІДПЛАТА, 2022

Автор: ЄЛІЗАВЕТА ЛІТВІНЕНКО

Серія: «Дім» (2 роботи)

Вид: Цифровий колаж

Голод руйнує зсередини. Радянська влада, використовувала голод як зброю масового знищення українців. Росія вже понад 300 років використовує все, аби знищити українців. Всі ці століття українці зазнавали поразки, але не здавалися. 24 лютого 2022 року розпочався новий виток цієї боротьби, тільки ось в цей раз настане відплата і перемога України.

На фото — зруйнований будинок у Гостомелі. Тут жили кадірівці, але українська армія похоронила їх там навіки. Цей будинок — як символ відплати за кожне зерно 33-го, за цю дівчинку, за її зруйноване життя.

НІКОЛИ ЗНОВУ. ЗНОВУ, 2022

Автор: ЄЛІЗАВЕТА ЛІТВІНЕНКО

Серія: «Дім» (2 роботи)

Вид: Цифровий колаж

На фото — будинок у місті Буча, серпень 2022 року. У цьому будинку весь час продовжували жити люди. У другій половині колажу — архівне фото з Харківщини, 1933 рік. Моторошний зв'язок поколінь, коли навіть майже через століття тебе продовжують вбивати, лише тому, що ти укрінець. Геноцид, який повторився. Знов.

БЕЙ ФАШИСТСКОГО ГАДА? 2022 ВИШИБЕМ ЖИТТЯ ДОБЕЙ ЕГО БЕЗ ПОЩАДИ

Автор: АННА КУЗНЕЦОВА

Серія: «Якби советська пропаганда говорила
та показувала правду»

Вид: Цифровий колаж

Задля більшої ефективності советська пропаганда прагнула до масштабування, використовуючи культуру та мистецтво.

Нерідко позичаючи імперіалістичні вірші, пісні, ілюстрації із фашистської Німеччини.

Один із яскравих прикладів нашого часу: в 2011 році газета «Коммунист Крыма» надрукувала вірш «Ах, какая была держава», який прославляв Третій рейх. Але комуністи прибрали з вірша останні

рядки і назвали його «Я хочу в СССР», при цьому весь націонал-соціалістичний пафос зберігся.

Своїми колажами я хотіла показати історію про те, як «совок» став тим злом, з яким мав боротися.

Або «якби советська пропаганда показувала та говорила правду про те, що вона насправді робила і робить в Україні».

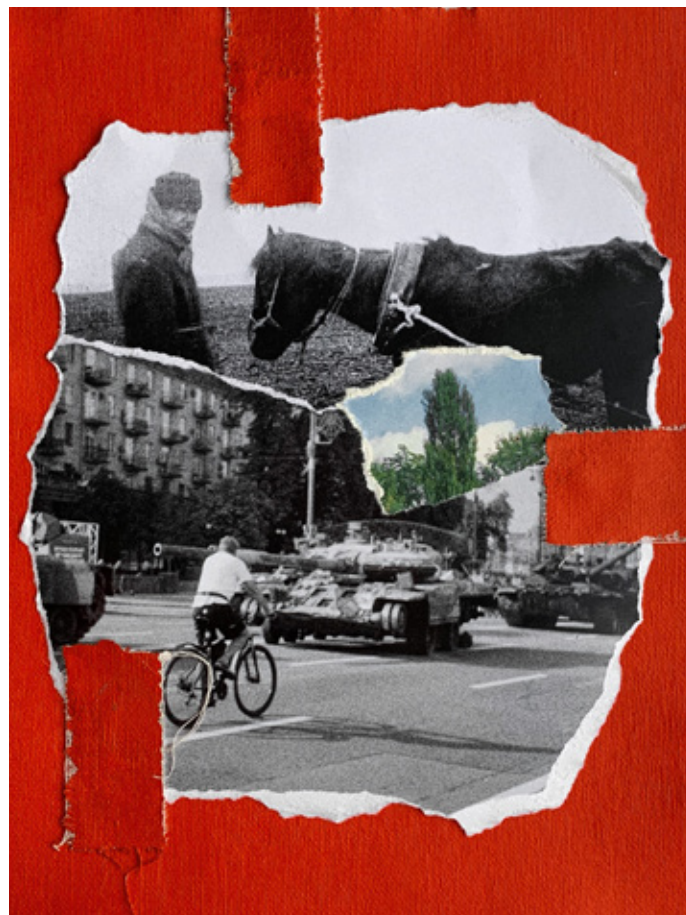
ГОЛОД, 2022

Автор: АННЕТ САГАЛЬ | THE MOMENT
COLLAGE

Вид: Аналоговий колаж

Матеріали: колоски, папір, ізострічка

У 2022 році, коли в людини є можливість отримати готову їжу або продукти не виходячи з дому, українці на окупованих територіях змушені добувати харчі ціною власного життя. Дико навіть думати, що Голодомор може повторитися в наші часи. Та це дійсно так. У цивілізованому світі країна-агресор знищує їжу на території незалежної України: розстрілює тварин на фермах, спалює зернові поля. Невже людство й досі хоче вести справи з такими нелюдами?

МАРЕВО, 2022

Автор: МАРІЯ ШАПРАНОВА

Вид: Аналоговий колаж

Російсько-українська війна, а тим більше її повномасштабна фаза, прискорила усвідомлення безперервності та тривалості антиімперського протистояння, українці знову мусили стримувати того самого ворога, що і майже століття тому, ворога, який діє тими самими методами. Лише невеликі «уривки» історії здавалися позитивними, але це була ілюзія, марево, маніпуляція.

1, 2, 3, 2022

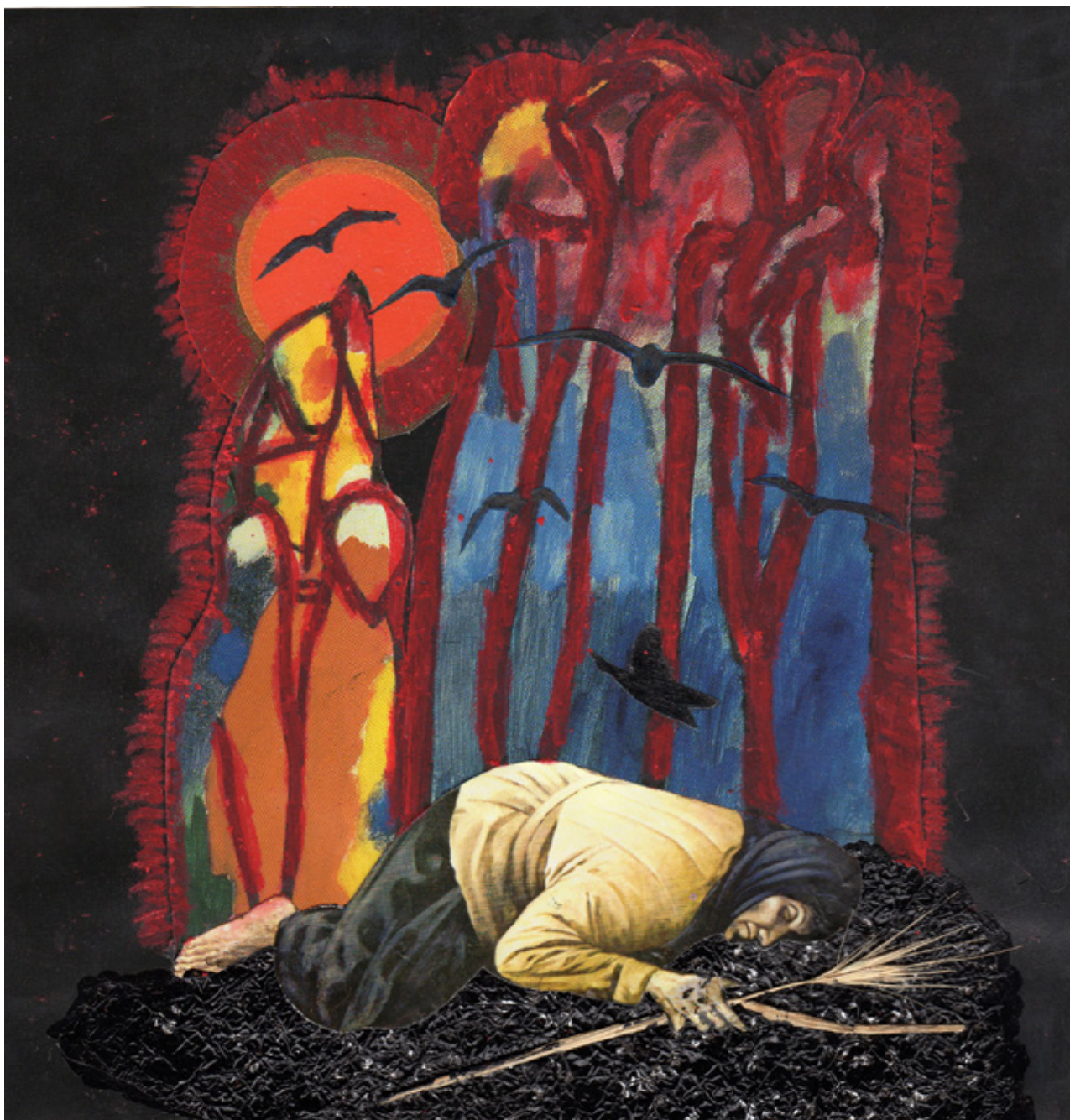
Автор: ЯРОСЛАВА ШКОЛЬНА

Вид: Цифровий колаж

Тема проєкту дуже прозора і жорстка, і працювати з нею було досить важко. Я звикла працювати з неоднозначністю зображення, з асоціаціями, які виникають з цієї неоднозначності.

Але тут немає ніякої неоднозначності, лише чорно-білий світ, в якому жорстокість породжує страждання у віковій спіралі.

Тому я обрала методом роботи для проєкту «Паралелі» просте співставлення рифмованих фото «тоді» і «зараз», коли документальні підписи до фото в рази промовистіші за будь що, що я можу вигадати, а паралелі людського горя не потребують додаткових пояснень.

БЕЗ НАЗВИ, 2022

Автор: КСЕНІЯ ТУРЕНКО

Вид: Аналоговий колаж

Матеріали: крафтовий папір, вирізки із книги про Голодомор, пергамент, калька для копіювання

Наш вільний та свободолюбивий український народ у 1932-1933 роках більшовицьким режимом СРСР всіляко знищувався і принижувався... Мій рід, по татовій лінії, походить з Чернігівщини, село Рудьківка. Ще малою, я часто слухала розповідь бабусі, про ті страшні роки, як в ті часи робили «хліб», називали його «калачиком»... Він робився із води і перетертих зелених ягід бур'яну під

назвою «Калачик»... Згадуючи своє дитинство, я теж їла цей бур'ян, але просто зриваючи з куща, на смак він був солодкуватим... Рослина одна, одна назва, а які різні смаки і спогади крізь час...

ОСТАННІ СЛОВА, 2022

Автор: КСЕНІЯ ТУРЕНКО

Вид: Аналоговий колаж

Матеріали: вирізки із журналів, книги
про Голодомор, пастельна крейда

Лист 12-ти річної Євдокії до родичів: «Ми були голодні, разом з мамою бігали на звалище, хапали що потрапить. А нас били палицями і лозою. Херсон-портове місто, і ми бачили як вантажать зерно на Туреччину. Були випадки, коли шторм розбивав баржі об берег. Їх обливали бензином і палили...» Решта слів зайва...

КАРТА ГОЛОДОМОРУ, 2022

Автор: КСЕНІЯ ТУРЕНКО

Вид: Аналоговий колаж

Матеріали: крафтовий папір, вирізки із книги про Голодомор, пергамент, калька для копіювання

Україна в 1932-1933 роках пережила страшну трагедію – Голодний Мор, який забрав життя мільйони наших земляків. Жорстокість Голодного Мору полягає в тому, що голод не був наслідком посухи, неврожаю або стихійного лиха, він став результатом навмисної політики. Карта голодомору, як нагадування про жорстокість і біль.

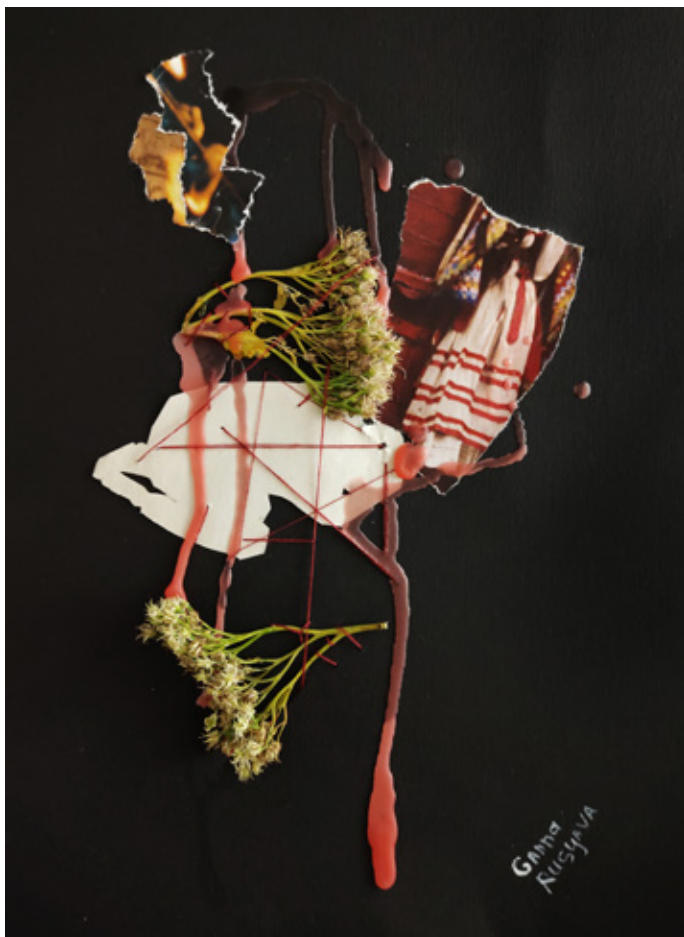
СВЯТИЙ ГРАБІЖ, 2022

Автор: АННЕТ САГАЛЬ | THE MOMENT
COLLAGE

Вид: Колажна анімація

Підставою для руйнування сакральної архітектури стало проголошення українських релігійних організацій осередками контрреволюції. Тільки в Києві протягом 20—30-х років були знищені Михайлівський собор, Георгіївська та Межигірська церкви. Церковне начиння (святині) або фізично нищились (розрубувались, спалювались), або вивозились до музеїв Москви й Ленінграду. Якщо ж церква не руйнувалася повністю, її будівля використовувалася не за призначенням (клуб, зерносховище тощо).

У 2022 році росіяни продовжують нищити українські церкви, викрадати ікони, картини та інші цінні артефакти. Проте українці сьогодні вже готові до подібних нападів: експонати церков і музеїв ховають у сховищах, а пам'ятки архітектури закривають мішками з піском або ж спеціальними захисними спорудами.

СКОРБОТА, 2022

Автор: ГАННА РУСЯВА

Вид: Аналоговий колаж

Матеріали: сухі квіти, журнали, папір, нитки, віск

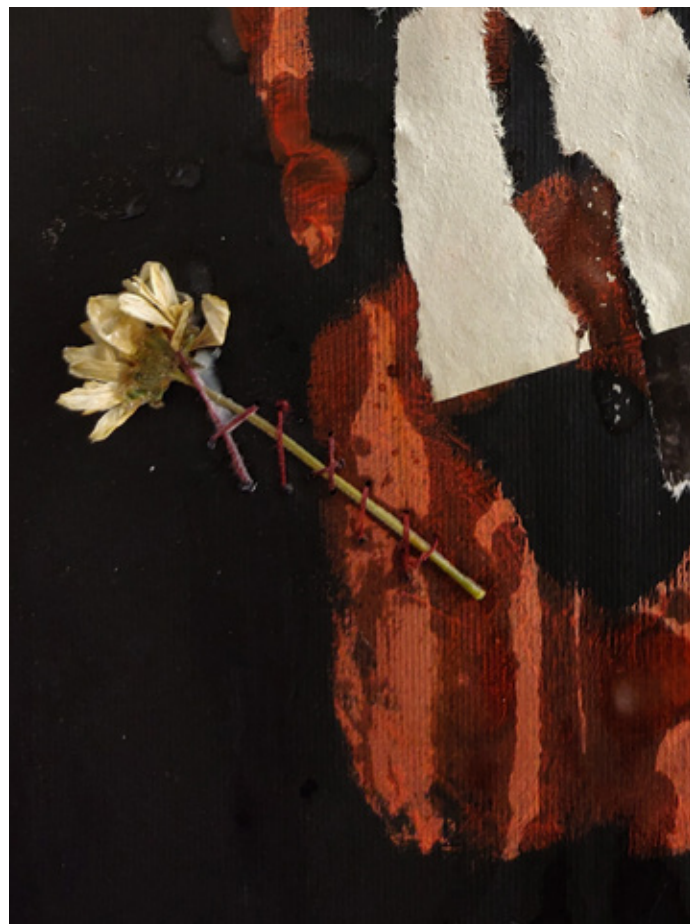
За оцінками Інституту демографії НАН України, внаслідок Голодомору втрати України становлять близько 4,5 млн людей.

З цих втрат щонайменше 600 тисяч — діти, які так і не народились.

Зараз росія застосовує ті ж методи, тероризуючи цивільне населення.

У 2022 році через війну загинуло більше 6 400 мирних людей. Однак це лише підтверджені випадки — досі точно невідомо про масштаб втрат на окупованих територіях.

Лише в Маріуполі під час весняних бомбардувань могли бути десятки тисяч смертей. Ці дані — тільки за вісім місяців поточного року, а війна триває ще з 2014-го. Вісім років і вісім місяців росія цинічно вбиває мирне населення України.

ВІДКРИТА РАНА, 2022

Автор: ГАННА РУСЯВА

Вид: Аналоговий колаж

Матеріали: сухі квіти, журнали, папір, нитки, віск

Важко усвідомлювати, що на сьогоднішній день велика кількість людей на Заході та в росії не знають або не визнають Голодомор 1932—1933 років.

Через дію пропаганди вони вважають Україну частиною росії, демонізують наше прагнення до незалежності, поки брешуть, що ми «один народ», стираючи геноцид та репресії зі сторінок історії.

Натомість, чи зараз це не найбільший доказ того, що злочин повторюється?

За допомогою такого штучно створеного пропагандою інфополя, росія роками готувала ґрунт для війни.

Це — не старі шрами.

Це — відкрита рана.

МАМИН ГОРОБЧИК, 2022

Автор: ЯРОСЛАВА ГУЗЬ

Вид: Колажна анімація

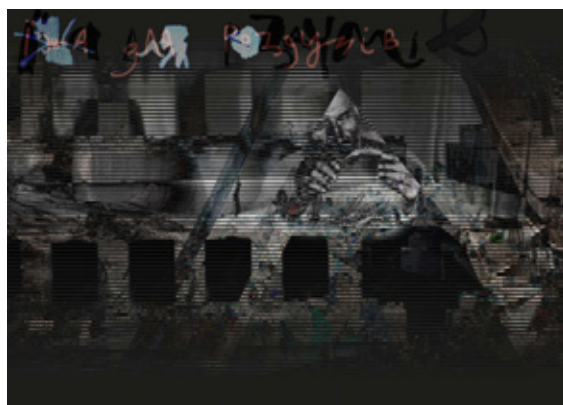
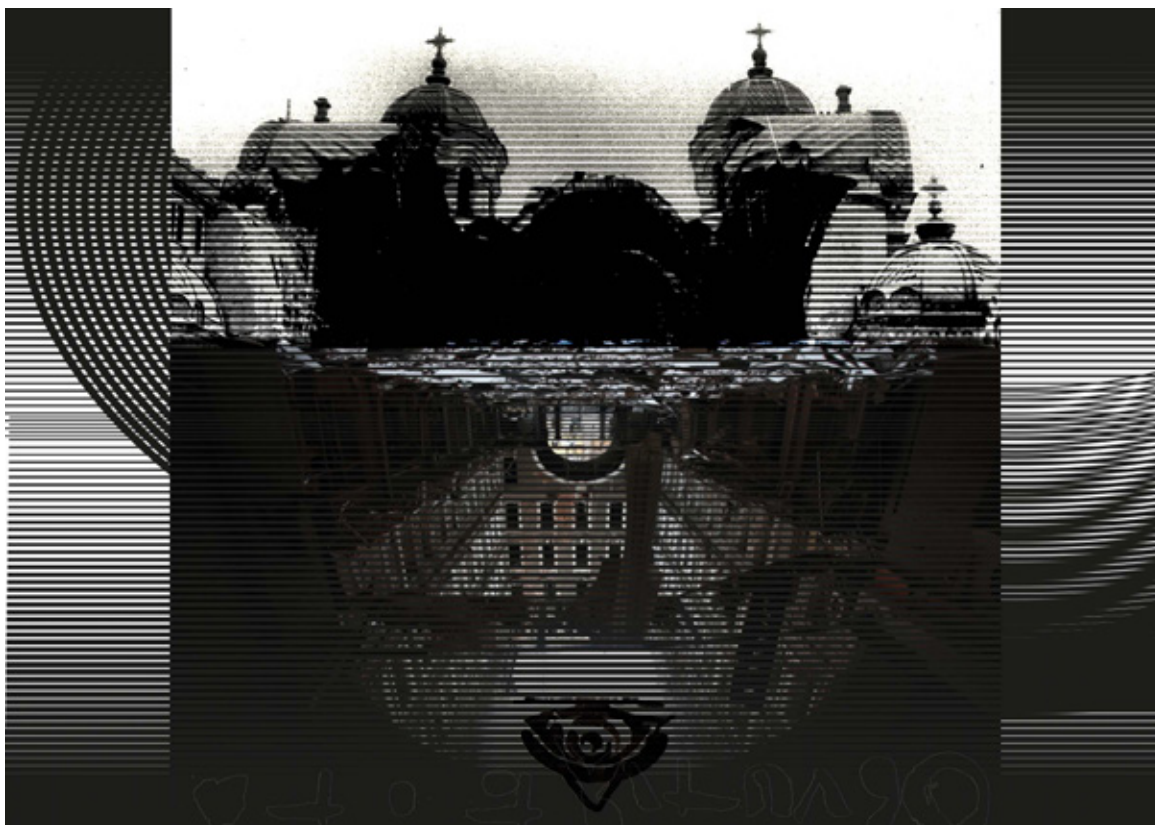
Мамина пташечка... мамин горобчик... маленьке, жваве, радісне хлопча.

Образ пташки, образ дитини в українській культурі сакралізований. Це те, що символізує сім'ю, тепло, життя, стихію, майбутнє наповнене повітрям свободи з мрій, надій і легкості, яка може заповнити весь світ... а може і не заповнити... бо його можна задушити, вбити, знищити. Але не одразу, а зробити так, щоб воно мучилося.... і мучилося довго, наприклад від голоду, поки не помре.

Коли ми, з'їжджалися на літо до бабусі в село, вона нас називала «горобці». І це означало, що на подвір'ї буде шумно, весело, і всі будуть нагодовані і щасливі ціле літо. Сонячне, тепле літо наповнене любов'ю, рибалкою, книгами, чаєм, платівками, кавунами, історіями з ранами, безсонними зоряними ночами... Ми жили як

«Тореадори з Васюківки»... а потім розліталися. Розліталися, щоб повернутись.

Але тепер не кожній «пташці» є куди повернутись... та і не кожна «пташка» повернеться.

ОБЛИЧЧЯ БОГА, 2022 СЛОВО БОЖЕ ЇЖА ДЛЯ РОЗДУМІВ

Автор: МАРІЯ ГУМЕЦЬКА

Серія: «Паралелі»

Вид: Цифровий колаж

Ця серія постала із назви однойменного проєкту від CUTOUT COLLAGE та Національного музею Голодомору-геноциду. Відразу ж, як побачила назву і тематику проєкту, знала, що буду робити: зіставляти минуле й сьогодення, проводити паралелі між реальностями. Накладати реальності. Ми рухаємося по спіралі, й у певний момент часу події постають у виразних паралелях. Старі рани

накладаються на нові. Нас наздоганяє те, від чого ми тікаємо. Нині важливо припинити втечу і відкритися до фактів та почуттів, які ті викликають. Провідчувати, а також проговорити почуття. Тому на моїх роботах є слова. Пафосні, проте самі літери за характером шорсткі, грудкуваті, незручні. Як і ця розмова, як і ці паралелі.

ПОЛЕ, 2022

Автор: МАРІЯ ШАПРАНОВА

Вид: Колажна анімація

У роботі проводиться паралель між минулими і теперішніми подіями на території України, які не відрізняються своєю сутністю, але відрізняються методами, тепер у геноциді проти українського народу бере участь ракетна зброя.

ЗАКОПАНА ПУПОВИНА, 2022

Автор: ЗЮ ПОБЕРЕЖНЮК

Вид: Колажна анімація

Ця війна була вже сотні разів до нас. Ця війна триватиме і після нас, навіть коли закінчиться. Це — війна за пуповину нашої матері, закопану в саду під найстарішою яблунею. Російські сироти шукають нашу пуповину, щоб залізти в чуже лоно і хоч так отримати любов. Але пуповина нашої матері закопана дуже глибоко, аж біля серця нашої землі. Її затуляють руками усі наші предки і новоприбулі Герої. Вони тримають її міцно і ніколи не відпустять. А ми ніколи не покажемо, де росте наша найстаріша яблуня в саду.

ПАРАЛЕЛІ

Проект присвячений пам'яті жертв Голодомору
Від Національного музею Голодомору-геноциду
та CUTOOUT COLLAGE FESTIVAL

Сучасний світ заливається похмурими фарбами — злочини росії, заподіяні Українському народу, — неосяжно болючі. Мережею наживо розносяться новини війни XXI сторіччя. Мережею наживо росія скоює геноцид українців.

Сьогодні українці переживають травматичний досвід на паралелі з пам'яттю своїх предків про минулі історичні події України — репресії, штучні голоди, один з яких – Голодомор 1932-1933 років. Голоси сміливості, які попри страх знущань та жахливої смерті донесли до нас факти та свідчення про Голодомор в Україні, — сьогодні вони звучать гучніше!

Пам'ять про Голодомор – це більше ніж спогади травматичних та трагічних подій минулого. Її завдання — стимулювати сумління, спонукати до дії, до протистояння сучасним ризикам і проявам геноциду. Активне пам'ятання потребує до певної міри аналітики. Заглиблення у перебіг подій, персоналізації, рефлексії — всього того, що прийнято називати “переосмисленням”.

Місія Музею — обґрунтувати необхідність та залучити якомога ширшу аудиторію до процесу активного пам'ятання. Для цього ми шукаємо нові та нетипові форми репрезентації теми.

Одним із інструментів для репрезентації теми Голодомору цьогогоріч було обране використання художньої форми колажу. Це візуальний метод, що передбачає зіставлення та компонування змістів, фактур, форм.

Виставка «Паралелі» від CUTOOUT COLLAGE — це серія колажів, виконаних митцями, як рефлексія й осмислення історії Голодомору в контексті сучасної війни росії проти України та пошук схожостей і відмінностей історичних подій початку 1930-х років та 2022 року.

Національний музей Голодомору-геноциду дбайливо відкриває доступ до цифрових матеріалів своїх архівів митцям-колажистам для творчого осмислення. В експозиції представлено аналоговий та діджитал колаж від резиденток CUTOOUT COLLAGE STUDIO, спільноти CUTOOUT LOVERS та переможців відбору OPEN-CALL.

Мета колаборації: дослідження, роздуми та проявлення емоцій через колаж; бачення паралелі претензій і злочинів «російської імперії» щодо українців, а також оборона та непідкореність, яку провадили та провадять українці у відповідь. Зіставити, порівняти та провести паралелі між подіями 1932-1933 та 2022 років. Привернути увагу широкої аудиторії та залучити її до переосмислення та аналізу геноциду XX ст. та геноциду, який відбувається сьогодні.

CUTOOUT

Засновниці CUTOUT COLLAGE FESTIVAL та кураторки проекту

Аннет Сагаль, Катя Сита, Ольга Сита

Співробітниці Національного музею Голодомору-геноциду

Яна Гринько, Марина Богуш — кураторки проекту (експозиційно-виставковий відділ)

Ольга Юрчук — комунікаційниця проекту

Учасники виставки:

Резидентки CUTOUT STUDIO

Валерія Мірошнікова, Віка Остренко, Наталія Охман, Зю Побережнюк, Аннет Сагаль, Катя Сита, Ганна Русява, Марія Шапранова.

CUTOUT LOVERS

Єва Гольц, Ангеліна Дацюк, Анна Кузнєцова, Олександра Куліковська, Катя Лісова, Марина Сілякова, Ксенія Туренко, Міла Чепрасова, Ярослава Шкільна.

Переможці OPEN-CALL

Лія Адам, Валерія Бойко, Ярослава Гузь, Марія Гумецька, Ганна Денисенко, Єлізавета Літвіненко, Ірина Татаренко, Олена Ушакова.

Для створення колажів було використано фото-, аудіо- та відеоматеріали

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного

Колекції кардинала Теодора Інніцира (Архів
Віденської Дієцезії)

Кіноархіву Довженко-центру

Приватної колекції Самари Пірс

Національного музею Голодомору-геноциду

Колекції Австрійської національної бібліотеки

Колекції Digital museum

New York Times

Платформи Pexels (Alex Moisieiev, Jose Ignacio,
Алесь Усцінаў)

Платформи Flickr (L.C. Nøttaasen)

Платформи Pinterest (Freepik, Reinaldo
Photography, Bored Panda)

AP Photo (Євген Малолетка)

Reaters (Gleb Garanich)

Романа Каюка

Andrea

Nik Merkulov

Emilio Morenatti

Sergei Supinsky

Pavel Dorogoy

Begraafplaats Margraten

Приватних колекцій авторок/-ів робіт
та з відкритих джерел